

POWÓDŹ

Procedura działania w warunkach zagrożenia powodziowego

Zagrożenie powodziowe jest najczęściej występującym ze wszystkich naturalnych niebezpieczeństw, jest ono także poważnym zagrożeniem dla pracowników i studentów Uczelni.

Przewidując powstanie zagrożenia powodziowego należy znać i rozróżniać stany zagrożenia powodziowego podawane w komunikatach radiowych, telewizyjnych i przez inne środki masowego przekazu.

Zagrożenie powodziowe na terenie Powiatu Głogowskiego występuje ze strony:

- a) rzeki Odry oraz rzek i strumieni uchodzących do rzeki Odry;
- b) zbiornika odpadów poflotacyjnych „Żelazny Most”;
- c) nawałnych deszczy.

Analiza terenu rejonu Głogowa wykazuje, że w przypadku wysokich stanów wody Odry, Powiat Głogowski nie jest bezpośrednio zagrożony powodzią i spływ wód odbywał się będzie między wałami przeciwpowodziowymi. Nastąpić mogą lokalne podtopienia zagrażające indywidualnym gospodarstwom rolnym, zalania pól uprawnych, niektórych odcinków dróg czy szlaku kolejowego Wrocław-Głogów. Istnieje jednak realne niebezpieczeństwo zalania blisko 50 % obszaru powiatu w przypadku przerwania wałów przeciwpowodziowych:

- a) prawego – zalanie obszaru o powierzchni ok. 100 - 120 km² - tereny gminy Kotla i Głogów, częściowo Miasto Głogów;
- b) lewego - zalanie obszaru o powierzchni ok. 80 - 100 km² - tereny gminy Pęcław, Głogów, częściowo Żukowice i Miasto Głogów.

Przy zagrożeniach powodziowych ze strony rzeki Odry, przewiduje się, że będzie dostateczna ilość czasu do podjęcia działań przygotowawczych i zabezpieczających przed powodzią. Teren i budynki Uczelni nie są w strefie bezpośredniego zagrożenia powodziowego, niemniej jednak zjawisko powodzi może mieć wpływ na jej funkcjonowanie.

Poważne zagrożenie powodziowe stanowić może również zbiornik odpadów poflotacyjnych „Żelazny Most”. Zaistnienie sytuacji kryzysowej nastąpi w przypadku przerwania zapory. Takie zdarzenie spowoduje powstanie fali powodziowej, która będzie się przemieszczała dolinami rzek Rudna i Moskorzynka w kierunku ujścia tych

rzek do Odry. Ze względu na płaski teren zagrożony zostanie obszar o łącznej powierzchni ok. 155,6 km² (długości – 21 km i szerokości 7 – 11 km), w tym część gminy Pęcław, gminy Głogów i Miasta Głogów.

Innym zagrożeniem związanym z powodzią jest groźba odcięcia szlaków komunikacyjnych:

- 1) kolejowych: Wrocław – Zielona Góra i Leszno – Głogów;
- 2) drogowych:
  - a) droga nr 12 Kalisz – Kłobuczyn (zatonienie odcinka drogowego na Ostrowiu Tumskim i wyeliminowanie przeprawy na Odrze);
  - b) droga nr 292 Głogów – Nowa Sól;
  - c) droga nr 321 Głogów – Grodziec Mały;
  - d) droga nr 319 Głogów – Sława;
  - e) droga nr 330 Borek – Pęcław.

Odcięcie szlaków komunikacyjnych spowoduje poważne utrudnienia w komunikacji, a obszar położony na północ od Głogowa zostanie odcięty.

I. Po otrzymaniu komunikatu o stanie zagrożenia powodziowego należy:

- 1) przeanalizować i ocenić sytuację w jakiej mogą się znaleźć pracownicy i studenci;
- 2) przekazać komunikat i określić szczegółowe zadania do natychmiastowego wykonania, a w szczególności:
  - a) przygotować unikalną aparaturę naukową i ważną dokumentację naukowo- badawczą, techniczną i technologiczną do ewakuacji poza miejsce dotychczasowego przechowywania lub przeniesienie na wyższe kondygnacje;
  - b) wyznaczyć grupę osób do wynoszenia mienia, poza miejsce dotychczasowego przechowywania i ustalić sposób ochrony przed zniszczeniem, uszkodzeniem lub kradzieżą;
  - c) nawiązać współdziałanie z GCZK w zakresie sposobu ewakuacji ludzi i mienia Uczelni;
  - d) przygotować sprzęt i materiały przydatne w czasie powodzi;
- 3) wyłączyć dopływ energii elektrycznej, gazu i wody (zawory główne);
- 4) nakazać podległym pracownikom zabranie dokumentów osobistych, przedmiotów wartościowych itp.;

- 5) prowadzić nasłuch rozgłośni radiowych i stacji telewizyjnych, śledzić wszelkie informacje o zagrożeniu powodziowym;
- 6) zastosować się do poleceń służb prowadzących ewakuację, podejmować wszelkie możliwe przedsięwzięcia w celu pomocy prowadzącemu akcję ratowniczą w szczególności w zakresie bezpieczeństwa ludzi.

II. W czasie powodzi należy pamiętać aby:

- 1) korzystać wyłącznie ze pewnych źródeł wody pitnej i dla potrzeb sanitarno – higienicznych.
- 2) nie korzystać ze studni, pomp i ulicznych kranów itp. gdyż woda w nich może być skażona wodami ściekowymi.
- 3) nie wykorzystywać produktów żywnościowych lub środków spożywczych zalanych uprzednio wodą powodziową.
- 4) nie zbliżać się do urządzeń energetycznych (linii przesyłowych wysokiego napięcia, kabli energetycznych, transformatorów itp.), które znajdują się na Terenie zalewowym.
- 5) nie wchodzić samowolnie na mosty, kładki , wały ochronne nad rzeką.
- 6) wykonywać polecenia służb ratowniczych, w żadnym przypadku nie przeszkadzać w prowadzeniu akcji ratowniczej.
- 7) w okresie zimowym nie doprowadzić do wyziębienia organizmu, przy niskiej temperaturze i zmęczeniu nie siadać na wolnym powietrzu lub w wyziębionym pomieszczeniu.

III. Stan stałej gotowości przeciwpowodziowej

W stanie tym należy:

- 1) aktualizować systematycznie plan ewakuacji obiektu,
- 2) szkolić pracowników z zakresu ich zadań,
- 3) prowadzić treningi z zakresu ewakuacji,
- 4) systematycznie sprawdzać (konserwować) sprzęt i środki do ochrony przed powodzią.

IV. Stan ostrzegawczy

Po ogłoszeniu przez Gminne Centrum Zarządzania Kryzysowego (GCZK) m. Głogowa stanu ostrzegawczego, dla podjęcia decyzji Rektor zbiera kierowniczą kadrę w celu:

- 1) aktualizacji dokumentacji ochrony przed powodzią lub podtopieniem,
- 2) organizacji ewidencji meldunków, poleceń, decyzji i zarządzeń,

- 3) organizacji cyklicznych posiedzeń zespołu, w czasie których dokonuje się:
  - a) oceny sytuacji i jej rozwoju,
  - b) wypracowania (wydania) decyzji,
  - c) przekazywania zadań wykonawcom,
  - d) kontroli realizacji zadań.
  - e) wnioskowania o ewentualne udzielenie pomocy.

W tym stanie należy:

- 1) powiadomić służby zabezpieczenia techniczno-zaopatrzeniowego Uczelni o wprowadzeniu stanu ostrzegawczego;
- 2) wydać członkom zespołu przeciwpowodziowego polecenie w celu:
  - a) śledzenia komunikatów radiowych, telewizyjnych i prasowych o stanie zagrożenia,
  - b) zorganizowania ewidencji meldunków, poleceń, decyzji, zarządzeń,
  - c) sprawdzenia systemu łączności zewnętrznej i wewnętrznej,
  - d) sprawdzenia gotowości do działania:
    - ✓ wyznaczonych osób,
    - ✓ sprzętu i środków do ochrony przed zalaniem,
    - ✓ zespołu do przenoszenia i zabezpieczenia zbiorów;
    - ✓ przystosowania pomieszczeń do przechowywania zalanych księgozbiorów w warunkach temperatur minusowych;
  - e) wydać polecenie dla zorganizowania zabezpieczenia przed awarią (wyłączeniem) zasilania energetycznego, sieci gazowej, wodnej i CO tj. do:
    - ✓ zabezpieczenia budynku w oświetlenie awaryjne np. latarki, świece itp.,
    - ✓ zabezpieczenia w worki z piaskiem i folię w celu osłonięcia drzwi i okien,
    - ✓ zabezpieczenia w razie potrzeby dowozu wody pitnej dla potrzeb spożywczych i sanitarnych,
    - ✓ usunięcia ruchomych przedmiotów na zewnątrz budynku jak ławki, kosze na śmieci, tablice informacyjne itp.

V. Stan alarmowy

Komunikat o stanie wody i zagrożeniu przekazuje GCZK m. Głogowa za pomocą lokalnych środków masowego przekazu (TV, radio). W przypadku stanu alarmowego należy utrzymywać stały kontakt z zespołem przeciwpowodziowym w celu ciągłej analizy sytuacji oraz:

- a) oceny gotowości sił przeciwpowodziowych;
- b) uszczegółowienia zadań do aktualnej sytuacji;
- c) przygotowania zespołów do pobrania sprzętu i środków do ochrony przed zalaniem;
- d) obserwacji stanu wody i miejsc podtopień;
- e) organizacji przygotowań do ewakuacji mienia i dóbr kultury;
- f) doraźnego przemieszczania ruchomych dóbr kultury, mienia uczelni na wyższe kondygnacje lub do innych obiektów;
- g) zgromadzenia środków do zabezpieczenia bram, drzwi wejściowych, okien i piwnic itp.;
- h) wykonania prac zabezpieczających obiekt;
- i) sprawdzenia gotowości wyznaczonych pomieszczeń i obiektów do przyjęcia ewakuowanych zbiorów i mienia;
- j) pełnej mobilizacji sił i środków w obiektach bezpośrednio zagrożonych, organizacja dyżurów.

VI. Stan powodzi

W czasie powodzi należy:

- a) zaalarmować personel o zaistniałej sytuacji;
- b) kontynuować prace zabezpieczające obiekt (drzwi, okna);
- c) wyłączyć częściowo lub całkowicie instalacje (elektryczną, gazową, wodną, CO);
- d) być przygotowanym do zorganizowania ewakuacji ludzi z zagrożonych miejsc;
- e) być przygotowanym do ewakuacji dóbr kultury i mienia;
- f) pozostawić niezbędną ilość pracowników do przeprowadzenia ewentualnej akcji ratunkowej;
- g) w przypadku dużego zagrożenia wezwać siły ratownicze (straż pożarną);

- h) zapobiegać kradzieży zbiorów i mienia przez przypadkowe osoby w czasie ich przemieszczania.

VII. Likwidacja skutków powodzi i podtopień zawiera m. in. takie etapy jak:

- 1) odbudowa zniszczonej infrastruktury;
- 2) osuszanie zalanych pomieszczeń,
- 3) organizacja odkażania i dezynfekcji.
- 4) sprawdzenie stanu technicznego budynku:
  - a) czy woda nie podmyła fundamentów,
  - b) czy ściany nie uległy odkształceniom, pęknięciom itp.
  - c) sprawdzenie stanu technicznego instalacji; gazowej, elektrycznej i innej;
  - d) szacowanie strat i szkód, opracowanie doraźnego programu naprawczego.